

Udskriftsdato: 22. december 2025

KEN nr 9777 af 06/10/2011 (Gældende)

Landsskatteretskendelse vedr. skattemæssig behandling af nettotab ved børsnoterede selskabers overgang til investeringsselskaber

Ministerium: Skatteministeriet

Journalnummer: Skattemin.
Landsskatteretten, j. nr. 10-02954

Landsskatteretskendelse vedr. skattemæssig behandling af nettotab ved børsnoterede selskabers overgang til investeringsselskaber

Resumé

Sagen angik overgangsbeskatning vedrørende aktier i børsnoterede selskaber, som ved lov nr. 98 af 10. februar 2009 overgik til at være investeringsselskaber omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 19, jf. lovens § 2, nr. 1. For nettotab på aktierne, som var oparbejdet indtil tidspunktet for overgangen den 1. januar 2009, ansås det i relation til skatteansættelsen for indkomstår 2009 at være i overensstemmelse med ændringslovens overgangsregler, at tabet ikke var omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15 (som indsat ved ændringslovens § 2, nr. 11), herunder måtte overgangen som udgangspunkt sidestilles med en afståelse i relation til de før overgangen gældende regler.

Klagen angår den skattemæssige behandling af nettotab ved børsnoterede selskabers overgang til investeringsselskaber efter lov nr. 98 af 10. februar 2009.

Landsskatterettens afgørelse

Selvangivelsens rubrik 67/felt 312

SKAT har ikke godkendt fradrag for nettotab på aktier i børsnoterede selskaber ved disses overgang til investeringsselskaber 741.203 kr. som aktieindkomst i rubrik 67/felt 312.

Selvangivelsens rubrik 38/felt 239

SKAT har godkendt fradrag for nettotab på aktier i børsnoterede selskaber ved disses overgang til investeringsselskaber 741.203 kr. ved opgørelse af kapitalindkomst i rubrik 38/felt 239.

Landsskatteretten stadfæster SKATs afgørelse.

Sagens oplysninger

Klageren var såvel før som efter den 1. januar 2009 ejer af aktier i 4 formueplejeselskaber, G1 A/S, G2 A/S, G3A/S og G4 A/S (alle børsnoterede). Formueplejeselskaberne er ved lov nr. 98 af 10. februar 2009 overgået til at være investeringsselskaber omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 19, jf. ændring af bestemmelsens stk. 2, nr. 2, ved lovens § 2, nr. 1.

Klagerens indkomstår omfatter kalenderåret, mens selskabernes indkomstår omfatter perioden 1. juli – 30. juni (bagudforskuet indkomstår). Indkomstår 2009 omfatter således for klageren kalenderåret 2009, mens det for selskaberne omfatter perioden 1. juli 2008 – 30. juni 2009.

For aktierne i formueplejeselskaberne er – for tiden indtil overgangen til lagerbeskatning med udgangspunkt i aktiernes værdi pr. 31. december 2008 – opgjort et nettotab på 741.203 kr., som i selvangivelsen for indkomstår 2009 indgår som aktieindkomst i rubrik 67/felt 312, som vedrører gevinst/tab på unoterede aktier (del af beløb på i alt -976.203 kr.). Nettotabet fremkommer ifølge beløbsmæssig opgørelse i årsrapporten 2009, s. 13, note 6 således:

Antal	Formueplejeselskaber	Anskaffelsessum	Kursværdi 31.12.2008	Tab ved overgang
3.282	G1 A/S	987.178 kr.	672.674 kr.	314.504 kr.
3.626	G2 A/S	695.011 kr.	372.411 kr.	367.600 kr.
4.550	G4 A/S	500.500 kr.	359.507 kr.	140.993 kr.
1.100	G4 A/S	100.340 kr.	86.914 kr.	13.426 kr.

		2.283.029 kr.	1.446.506 kr.	836.523 kr.
4.601	G3 A/S	268.698 kr.	364.018 kr.	-95.320 kr.
		2.551.727 kr.	1.810.524 kr.	741.203 kr.

For aktierne i formueplejeselskaberne er tillige – efter overgangen til lagerbeskatning - opgjort urealiseret tab (76.822 kr.), urealiseret gevinst (58.354 kr.) og realiseret gevinst (312.383 kr.), eller nettogevinst 293.915 kr., som for indkomstår 2009 er selvangivet som kapitalindkomst i rubrik 39/felt 214, som vedrører anden kapitalindkomst, som fx finansielle kontrakter, aftaler mv.

Med udgangspunkt i værdi pr. 30. juni 2009 reduceret med indgangsværdien er der således dels for aktierne i formueplejeselskaberne G1 A/S, G2 A/S og G4 A/S opgjort et urealiseret tab på 76.822 kr. (1.369.684 kr. – 1.446.506 kr.), dels for aktierne i G3 A/S opgjort en urealiseret avance på 58.354 kr. (422.372 kr. – 364.018 kr.). Videre er der med udgangspunkt i salgssum ved salg i 2. halvår af 2009 reduceret med værdi pr. 30. juni 2009 for aktierne i formueplejeselskaberne G1 A/S, G2 A/S og G4 A/S opgjort en realiseret avance på 312.383 kr. (1.682.067 kr. – 1.369.684 kr.). Dette fremgår af beløbsmæssig opgørelse i årsrapporten 2009, s. 13-14, note 6.

SKATs afgørelse

Ved den påklagede afgørelse er nettotabet på 741.203 kr. for indkomstår 2009 ikke anset at kunne fratrækkes som aktieindkomst, idet tabet er anset at vedrøre kapitalindkomsten.

Ved lov nr. 98 af 10. februar 2009 skifter formueplejeselskaberne G1 A/S, G2 A/S, G3 A/S og G4 A/S status til at være skattefri investeringsselskaber, mens beskatningen fremover henlægges til den enkelte aktionær. I forbindelse med overgangen er der behov for at opgøre gevinst og tab som følge af statusskiftet. Reglerne for opgørelsen og den skattemæssige behandling af gevinst og tab fremgår af overgangsregler, der findes i ændringslovens § 10, stk. 9, og aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15 (som indsat ved ændringslovens § 2, nr. 11). SKATs fortolkning af disse lovbestemmelser fremgår af styresignal af 1. oktober 2009 (SKM2009.595.SKAT).

I denne situation, hvor klageren har kalenderåret som indkomstår, og formueplejeselskaberne har bagudforskuet indkomstår, er det begyndelsen af klagerens indkomstår, der er overgangstidspunktet, og på baggrund af beløbene i årsopgørelsen s. 13 fremkommer herefter frem til 31. december 2008 et oparbejdet tab på aktierne i formueplejeselskaberne G1 A/S, G2 A/S og G4 A/S på 836.523 kr. og en oparbejdet gevinst på 95.320 kr. på aktierne i formueplejeselskabet G3 A/S.

For så vidt nettotabet på 741.203 kr. er selvangivet som aktieindkomst (rubrik 67/felt 312 – gevinst/tab på unoterede aktier), er det ved afgørelsen lagt til grund, at tabet skal behandles efter reglen i aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15, hvilket i praksis vil sige, at det skal medtages som kapitalindkomst, jf. nærmere afgørelsen side 4-5. Herefter fremkommer beløbet -741.203 kr. til fradrag som kapitalindkomst (rubrik 38/felt 239 - gevinst/tab på bevis i investeringsselskab) således:

For aktierne i formueplejeselskaberne G1 A/S, G2 A/S og G4 A/S er for perioden 1. januar 2009 – 30. juni 2009 (i stedet for et opgjort urealiseret tab på 76.822 kr. beregnet som 1.369.684 kr. – 1.446.506 kr.) opgjort et tab på 913.345 kr. (1.369.684 kr. – 2.283.029 kr.), idet indgangsværdien pr. 1. januar 2009 på 1.446.506 kr. er anset at skulle tillægges tabet på 836.523 kr. ved overgangen, jf. aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15. Tabet på 913.345 kr. er reduceret dels med gevinst på 95.320 kr. vedrørende aktier i formueplejeselskabet G3 A/S (andel af beløb, der overføres til modregning i gevinst på andre børsnoterede aktier, jf. styresignal SKM2009.595.SKAT), dels med 76.822 kr. (allerede medtaget på selvangivelsen som en del af beløbet i felt 39), eller i alt -741.203 kr.

SKAT har i sin udtalelse til Landsskatteretten bl.a. anført, at skatteforvaltningen i forbindelse med den afgørelse, der er truffet, er forpligtet til at følge retningslinierne i styresignalet i SKM2009.595.SKAT.

Det er i øvrigt anført, at tabet ikke kan fratrækkes i selvangivelsens rubrik 67/felt 312, uanset om tabet betragtes som aktieindkomst, da der er tale om børsnoterede aktier.

Klagerens påstand og argumenter

Der er nedlagt påstand om, at skattegrundlaget for 2009 skal opgøres i overensstemmelse med det selvangivne, således at den ansatte aktieindkomst skal nedsættes med 741.203 kr., og den ansatte kapital skal forhøjes med 741.203 kr.

Uenigheden angår den skattemæssige behandling af klagerens aktier i de børsnoterede selskaber, G1 A/S, G2 A/S, G3 A/S og G4 A/S, som ved lov nr. 98 af 10. februar 2009 blev investeringsselskaber omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 19, jf. lovens § 2, nr. 1.

Overgangsreglerne for klageren findes i lovens § 10, stk. 9, hvor der er gjort endeligt op med den skattemæssige behandling af tabet. Klagerens aktier i formueplejeselskaberne er anskaffet inden begyndelsen af indkomståret 2009, og aktierne er ikke afstået ved begyndelsen af indkomståret 2009. Tab for indkomståret 2008 opgøres som forskellen mellem værdien af aktierne 1.810.524 kr. ved udgangen af indkomståret 2008 og anskaffelsessummen på 2.551.727 kr. Det herved opgjorte tab på 741.203 kr. henføres til klagerens skattepligtige indkomst for indkomståret 2009. For klageren medregnes det herved opgjorte tab ved opgørelsen af aktieindkomst.

Der »springes« således direkte fra lovens § 10, stk. 9, hvorefter der er opgjort en negativ aktieindkomst over i personskattelovens § 8 a, stk. 5 og 6, hvoraf det fremgår, at der beregnes en negativ skat af aktieindkomst. Det er ikke nødvendigt, at en indkomst er nævnt i personskattelovens § 4 A, for at være aktieindkomst, når det fremgår af § 10, stk. 9, at der var tale om aktieindkomst. Henvisningen i lovens § 10, stk. 9, 4 pkt. til personskattelovens § 4 a, kan ikke begrunde en ændret bedømmelse.

Tabet er ikke omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15. Forudsætningen for at anvende denne bestemmelse er, at der foreligger et tab ved afståelse af børsnoterede aktier, der ville være omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 14 i lovebkendtgørelse nr. 171 af 6. marts 2009. Et sådant tab foreligger ikke, da klageren ikke har afstået sine aktier og således ikke bliver omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 14. Tabet er derfor heller ikke anført i rubrikken for børsnoterede aktier (rubrik 66), uanset at der er tale om aktier i børsnoterede selskaber, men i rubrikken for unoterede aktier (rubrik 67), da der manglede en rubrik i selvangivelsen, hvor tabet kunne anføres.

Den generelle bestemmelse i aktieavancebeskatningslovens § 33 finder ikke anvendelse i forbindelse med formueplejeselskabernes overgang til at være omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 19, idet der særskilt i § 10, stk. 9, i lov nr. 98 af 10. februar 2009 er lovgivet for, hvorledes der skattemæssigt skal forholdes for aktionærerne vedrørende den specifikke overgang.

SKATs styresignal af 1. oktober 2009 er i modstrid med de relevante bestemmelser, jf. ovenfor, og SKATs egne lovfortolkninger kan ikke »overrule« lovteksten.

Landsskatterettens bemærkninger og begrundelse

Ved lov nr. 98 af 10. februar 2009 (ændringsloven) blev definitionen på investeringsselskaber i aktieavancebeskatningslovens § 19 udvidet ved ændring af bestemmelsens stk. 2, nr. 2, jf. ændringslovens § 2, nr. 1.

Det følger af ændringslovens § 10, stk. 9, 1. pkt., at:

»§ 2, nr. 1 har virkning fra og med gevinst og tab, der opgøres for indkomståret 2009 og henføres til indkomståret 2010 efter bestemmelsen i aktieavancebeskatningslovens § 23, stk. 7.«

I bestemmelsens 2. – 4. pkt. hedder det:

»For aktier og investeringsbeviser, som er anskaffet inden begyndelsen af indkomståret 2009, og som ikke er afstået på dette tidspunkt, opgøres gevinst og tab for indkomståret 2008 som forskellen mellem værdien af aktien eller beviset ved udgangen af indkomståret 2008 og anskaffelsessummen. Den herved opgjorte gevinst eller det herved opgjorte tab henføres til den skattepligtige indkomst for 2009. For personer medregnes den herved opgjorte gevinst eller det herved opgjorte tab ved opgørelsen af aktieindkomst, jf. personskattelovens § 4 a, medmindre disse aktier eller investeringsbeviser m.v. er omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 17.«

Ved ændringslovens § 2, nr. 11, blev i aktieavancebeskatningslovens dagældende § 46 som stk. 15, tillige indsat:

»Tab som følge af selskaber m.fl.s overgang til investeringsselskaber i indkomståret 2009, der ellers er omfattet af § 8, stk. 2, og § 14, kan ikke fradrages efter disse bestemmelser, men indgår i stedet i opgørelsen efter § 19 som et tillæg til værdien af aktien eller beviset ved opgørelsen efter § 23, stk. 5, ved begyndelsen af indkomståret 2009.«

Ved sagens afgørelse lægges det til grund, at der i relation til ændringslovens § 10, stk. 9, ikke mellem sagens parter ses at være uenighed om, at det er begyndelsen af klagerens indkomstår 2009, dvs. den 1. januar 2009, der er tidspunktet for overgangen til lagerbeskatningen efter reglerne for investeringsselskaber. Videre ses der ikke at være uenighed om den beløbsmæssige opgørelse af oparbejdet gevinst og tab indtil dette tidspunkt, hvorefter der således pr. 31. december 2008 er beregnet et tab på i alt 836.523 kr. for aktierne i G1 A/S, G2 A/S og G4 A/S samt en gevinst for aktierne i G3 A/S på 95.320 kr.

Klagen anses herefter alene at angå, at beløbet på -741.203 kr. – som beløbsmæssigt svarer til det oparbejdede nettotab på aktierne i formueplejeselskaberne pr. 31. december 2008 - er anset at være kapitalindkomst med henvisning til bestemmelsen i aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15 (indsat ved ændringslovens § 2, nr. 11), som for personer omhandler tab ved afståelse af børsnoterede aktier omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 14 (dagældende). Det bestrides herved ikke, at beløbet på -741.203 kr. angår aktier i børsnoterede selskaber, men det er opfattelsen, at der er gjort endeligt op med den skattemæssige behandling af beløbet ved ændringslovens § 10, stk. 9, herunder anses overgangen til investeringsselskab ikke at kunne sidestilles med en afståelse, således at tabet ikke er omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 14 (dagældende), og dermed heller ikke af aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15 (som indsat ved ændringslovens § 2, nr. 11). Dette kan ikke tiltrædes.

Reglerne om overgangsbeskatning i ændringslovens § 10, stk. 9, 2.-4. pkt. angår aktier, som var ejet såvel før som efter overgangen til lagerbeskatning, således at aktierne ikke er realiseret, men skattemæssigt må overgangen som udgangspunkt anses at skulle sidestilles med en afståelse i relation til de regler, som var gældende før overgangen, men hvor beskatningstidspunktet for fortjeneste og tab – som opgjort efter bestemmelsens 2. pkt. – så henføres til tiden efter overgangen til lagerbeskatning efter bestemmelsens 3. pkt. Der er herved lagt vægt på, at denne forståelse af reglerne om overgangsbeskatning ud fra en helhedsvurdering af ændringsloven med forarbejder må anses at have været sigtet med overgangsreglerne.

Herunder fremgår således også af ændringslovens § 10, stk. 9, 4. pkt., at der for personer er tale om aktieindkomst, jf. personskattelovens § 4a, hvor det i forarbejderne til bestemmelsen bl.a. hedder (lovforslag L 23/fremsat den 8. oktober 2008):

»For personer medregnes gevinst eller tab til aktieindkomst. Herved stilles ejeren af tidligere anskaffede andele, som om den pågældende havde afstået andelene inden udgangen af indkomståret 2008 og dermed inden de nye reglers ikrafttræden.«

For så vidt der er fastsat en særlig overgangsregel for kildeartsbegrænset tab i aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15 (som indsat ved ændringslovens § 2, nr. 11), forudsætter denne bestemmelse efter sin ordlyd således også, at statusskiftet sidestilles med en afståelse i relation til de før overgangen gældende

regler, herunder i aktieavancebeskatningslovens § 14 (dagældende), jf. herved også forarbejderne til bestemmelsen, hvori det bl.a. hedder (tillægsbetænkning L 23/afgivet 28. januar 2009):

Til nr. 3

»Udvidelsen af aktieavancebeskatningslovens § 19 i forslaget som vedtaget ved 2. behandling betyder, at en række selskaber skifter fra at være omfattet af de almindelige regler for selskabers og aktionærers beskatning til at være omfattet af de særlige regler i aktieavancebeskatningslovens § 19. (...) Efter forslaget som vedtaget ved 2. behandling sidestilles statusskiftet med en afståelse og har virkning fra (selskabets) indkomstår 2009. Afståelse medfører undertiden, at der opstår et tab. Dette tab kan efter de almindelige regler fradrages i aktieindkomst fra andre børsnoterede aktier hos den skattepligtige og dennes ægtefælle. Men hvis aktionæren ikke har andre børsnoterede aktier, risikerer man, at tabet mistes, selv om aktierne, der har skiftet status, stadigvæk ejes og fremover beskattes efter § 19.

Efter det foreslåede ændringsforslag skal tabet i stedet fradrages efter reglen i aktieavancebeskatningslovens § 19, som er den regel, som aktionæren fremover skal beskattes efter, når kurserne igen begynder at stige. Ændringsforslaget gælder, både når aktionæren er en person, og når aktionæren er et selskab. Fradraget sker ved, at værdien ved begyndelsen af indkomståret 2009 forhøjes med tabet. Dette kan medføre en negativ kapitalindkomst, der efter de almindelige regler for negativ kapitalindkomst kan fradrages i skatteyderens øvrige indkomst.«

Overgangsbeskatning efter de regler, som var gældende før overgangen, er også baggrunden for ændringslovens § 10, stk. 10, som indsat ved lov nr. 1388 af 21. december 2009, § 2, nr. 1, om nettokurstab vedrørende selskabers aktier ejet i 3 år eller mere ved overgangen. I forarbejderne til loven hedder det således bl.a. (L 55/fremsat 4. november 2009 – under »Almindelige bemærkninger«):

»Med vedtagelsen af lov nr. 98 af 10. februar 2009 ændredes (...)

Ved overgangen til lagerbeskatning sker der en opgørelse af eventuel gevinst eller tab efter de hidtidige regler. Opgørelsen sker på grundlag af handelsværdien ved overgangen. Denne handelsværdi anvendes ligeledes som indgangsværdi i forhold til den fremtidige lagerbeskatning.

I forhold til overgangen indeholder lov nr. 98 af 10. februar 2009 en særlig overgangsregel, der bevirker, at tab på aktier og beviser opgjort i forbindelse med overgangen kan tillægges indgangsværdien ved den senere lagerbeskatning af eventuelle gevinster og tab. Overgangsreglen indførtes for at undgå, at aktie- eller bevisholderne som følge af overgangen skulle ud at investere i nye børsnoterede aktier m.v. for at kunne udnytte de kildeartsbegrænsede tab, der potentielt kunne opstå i forbindelse med opgørelsen.

Gevinster og tab på aktier eller beviser, som et selskab ved overgangen havde ejet i 3 år eller mere, beskattedes imidlertid ikke i forbindelse med overgangen. Et eventuelt opgjort tab vil derfor ikke udløse et tillæg til indgangsværdien. At selskaber i forbindelse med overgangen realiserer et tab, der ikke kan tillægges indgangsværdien, bevirker, at selskaberne i takt med at aktierne eller beviserne genvinder deres værdi, dvs. værdien nærmer sig den oprindelige anskaffelsessum, løbende vil blive beskattet af en gevinst, de reelt set ikke har haft.«

Det må herefter anses at være i overensstemmelse med overgangsreglerne i ændringsloven, at nettotabet hidrørende fra tiden før overgangen ikke indgår som aktieindkomst, men som kapitalindkomst. Synspunktet, at overgangsreglen i aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15 (som indsat ved ændringslovens § 2, nr. 11) ikke er anvendelig på det af sagen omhandlede tab, som ubestridt hidrører fra børsnoterede aktier, kan således ikke tiltrædes.

Den påklagede regulering stadfæstes derfor.